

زنگ ورزش

واژگان هم‌معنی:

نرم نرمک: آهسته

مفید: سودمند

حرفه‌ای: کسی که در کاری مهارت دارد. انجام کار در حد خیلی خوب و عالی

جلب نظر کردن: جلب توجه کردن

جنب و جوش: تلاش

ماهرانه: با مهارت، استادانه

رتبه: درجه

آغاز: شروع

مهارت: توانایی انجام کاری به نحو شایسته

موضوع: آنچه درباره‌ی آن گفت و گو می‌شود.

مربی: کسی که چیزی را یاد می‌دهد. معلم،

پرورش‌دهنده

بخوان و بیندیش: تنگ بلور

باستانی: بسیار قدیمی

بیشه: جنگل

حیرت: تعجب

سفالی: ظرف یا اشیای گلی

پونه: نوعی گیاه، سبزی خوشبو مانند نعناع

شبیبه: مانند

صنوبر: نام درختی زیبا، نامی برای دختران

تنگ: پارچ سفالی یا شیشه‌ای که در آن آب یا نوشیدنی دیگر می‌ریزند.

بلور: نوعی شیشه‌ی شفاف که برای ساخت ظرف به کار می‌رود.

مثال

مأمور: آن که به فرمان کسی برای انجام کاری انتخاب شود. **حکیم:** انسان دانا و خردمند
حاکم: فرمانروا **اتفاق:** حادثه **بگو مگو:** بحث، گفت‌وگو
صورتش را درهم کشید: آخم کرد **طیب:** پزشک **مثل:** سخن کوتاه پند آمیز

واژگان مخالف:

گذشته ≠ آینده مناسب ≠ نامناسب مفید ≠ زیان آور پیوسته ≠ به تدریج
 پیشرفت ≠ پسرفت اصلی ≠ فرعی ماهرانه ≠ ناشیانه سختی ≠ آسانی
 بهترین ≠ بدترین قشنگ ≠ زشت تُند ≠ کند نزدیک ≠ دور
 سفید ≠ سیاه دانا ≠ نادان

واژگان هم خانواده:

بحث: مباحثه، مبحث **شرکت:** شریک، شراکت **سلامت:** سالم، مسلم
نظم: ناظم، منظم **اصلی:** اصل، اصیل **مجبور:** اجبار، جابر
تعجب: عجیب، عَجَب **حاکم:** محاکمه، حکم **طیب:** طبابت، طب
حکیم: حکمت **مخصوص:** خاص، خصوصی

واژه‌آموزی: شبکه‌ی معنایی

وقتی با شنیدن کلمه‌ی «پاییز» کلمه‌هایی مانند: برگ‌های زرد و رنگارنگ، بازگشایی مدرسه، میوه‌های شیرین و... را به یاد می‌آوریم. این گروه کلمه‌ها با یکدیگر «شبکه‌ی معنایی» می‌سازند که با هم ارتباط معنایی دارند.

بیاموز و بگو: هماهنگی در جمله

گاهی در اوّل جمله از من، تو، او، ما، شما، آنها یا نام حیوان، شهر یا انسان استفاده می‌شود. این کلمات باید با کلمه‌ی آخر جمله هماهنگی داشته باشد.

مثال: جمله‌ی درست: آنها در استخر شنا می‌کردند.

جمله‌ی نادرست: تو به بازار رفت.

نکته: هر مکان مخصوص یک کار است.

مثال: زمین بازی یک مکان ورزشی است.
آموزشگاه نقاشی یک مکان آموزشی است.
فرهنگستان زبان ادب فارسی یک مکان فرهنگی است.
موزه یک مکان فرهنگی است.

فرهنگستان زبان و ادب فارسی یک نهاد فرهنگی است. این نهاد برای حفظ و رشد زبان فارسی تلاش می‌کند. کار این نهاد، ساختن واژه‌های فارسی به جای کلمه‌های خارجی است. برخی واژه‌ها به لحاظ معنایی مخالف یکدیگرند که به آنها «کلمه‌های مخالف» می‌گوییم. برای نشان دادن دو کلمه‌ی مخالف از نشانه‌ی \neq استفاده می‌کنیم.

مثال: شروع \neq خاتمه / اصلی \neq فرعی

«مَثَل» چیست؟

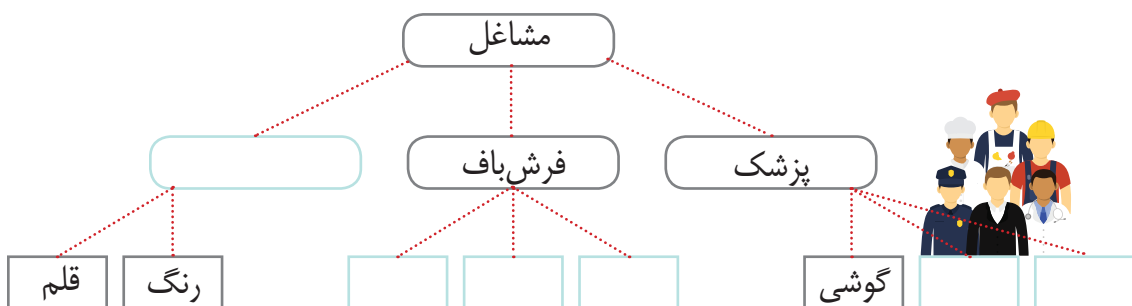
مَثَل، سخن کوتاه و معروفی است که حاصل پندهای اشخاص دانا و تجربه‌های زندگی مردم است. مثلاً وقتی می‌گویند «کنگر خورده لنگر انداخته» اشاره به این موضوع دارد، کسی که مدت طولانی در جایی مانده است و خیال رفتن ندارد.

۱- با شنیدن کلمه‌ی «پست» چه کلمه‌هایی را به یاد می‌آوری؟

۲- نمودار زیر را کامل کن.

۳- هر یک از گروه کلمات زیر به کدام موضوع ارتباط دارد؟ با خط به هم وصل کن.
در جای خالی، یک نمونه بنویس.

ورزش کشتی	•	○	آلودگی-جمعیت زیاد-ترافیک-شلوگی
شهرهای بزرگ	•	○	فیتیله پیچ-خاک کردن-حمید سوریان
مسافرت	•	○	آب بازی-کولر-بستنی-گرمزدگی
تابستان	•	○	میز-معلم-کلاس-کتاب درسی
مدرسه	•	○	جاهای دیدنی-جمع کردن وسایل-تفریح-لذت بردن
	•	○	

۴- در جمله‌های زیر، به جای کلمه‌هایی که زیر آنها خط کشیده شده، کلمه‌ی مناسب بنویس.

- (الف) رضا بعد از تعطیلی مدرسه، همراه دوستش به طرف خانه رفت. (.....)
- (ب) من و آروین در دوره‌های آموزشی شنا ثبت نام کردیم. (.....)
- (پ) دوقلوها برای به دست آوردن بهترین رتبه، تلاش خواهند کرد. (.....)
- (ت) آیا آنها به فوتبال علاقه دارند؟ (.....)

۵- جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کن.

- (الف) درباره‌ی چند موضوع مهم، گفت‌وگو کردیم.
- (ب) فردای آن روز با دوستم به استخر
- (پ) تصمیم گرفته‌ام در دوره‌های آموزشی شنا
- (ت) در سالن اصلی دوش گرفتند.
- (ث) به فرزندان خود شنا
- (ج) سربازان، شجاعانه با دشمن مبارزه
- (چ) مربی، نام دانش‌آموزان را در دوره‌های آموزشی شنا،

۶- از داخل کمانک، کلمه‌ی درست را انتخاب کن و بنویس.

- (الف) همه‌ی شما با علاقه در بحث امروز (شرکت کنی، شرکت کنیم، شرکت کنید)
- (ب) من بعد از آن همه سختی، نتیجه‌ی خوبی (گرفت، گرفتم، گرفتی)
- (پ) بچه‌ها برای ورزش کردن به حیاط مدرسه (رفتند، رفت، رفتیم)
- (ت) خیال بچه‌ها راحت بود که گل (نمی‌خوریم، نمی‌خورد، نمی‌خورند)

۷- هر یک از مکان‌های زیر، چه نوع مکانی است؟

آموزشگاه هنر	تئاتر	حسینیه	درمانگاه	موزه
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮

۸- جمله‌های درست را با علامت 😊 و جمله‌های نادرست را با علامت ☹️ نشان بده.

- الف) پسر با خوش حالی، در دروازه ایستاد. ☹️
- ب) مهمانان به فضای سرسبز بوستان رفتیم. ☹️
- پ) دروازه‌بان تیم، خودش را به بچه‌ها معرفی کردند. ☹️
- ت) ما با خوش حالی در مسابقه‌ی امروز شرکت کردیم. ☹️
- ث) پدر در صف نانوایی ایستادی. ☹️

۹- به جای کلمه‌هایی که زیر آن خط کشیده شده، چه کلمه‌های دیگری می‌توان نوشت؟

الف) آن روز فرزانه و دختر کوچولو با هم دوست شدند.

ب) او صدای گریه‌ی دختری را شنید.

۱۰- جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کن.

- الف) در مکان ورزشی مثل بچه‌ها بسیار جنب و جوش می‌کنند.
- ب) مسلمانان مسجد را یک مکان دینی
- پ) آیا تاکنون شما به یک مکان فرهنگی؟
- ت) سرای محله را یک مکان اجتماعی می‌دانی.

۱۱- با توجه به توضیح در هر قسمت، برای آنها دو مکان بنویس .

الف) در این مکان‌ها مراسم دینی انجام می‌شود.

ب) در این مکان‌ها کارهای فرهنگی انجام می‌شود.

۱۲- فرهنگستان زبان و ادب فارسی، چه کلمه‌های مناسبی برای کلمات زیر انتخاب کرده است؟

<input type="text"/>	اتوماتیک	<input type="text"/>	اتوبان
<input type="text"/>	بالکن	<input type="text"/>	ایمیل
<input type="text"/>	آدرس	<input type="text"/>	پلمپ

۱۳ - وظیفه‌ی فرهنگستان زبان و ادب فارسی چیست؟

۱۴ - مانند نمونه کامل کن .

سختی ≠	اصلی ≠	پیوسته ≠	نرم نرمک ≠ تند
--------	--------	----------	----------------

۱۵ - جمله‌های به هم ریخته را مرتب کن.

نام‌نویسی - درباره‌ی - در - صحبت کرد - دوره‌های آموزشی - شنا - مربی

شب - همچنان - می‌بارید - باران - گذشته - پاییزی - از - نرم نرمک

۱۶ - کلمه‌های زیر را با یکی از نشانه‌های (ان - ها - ات) جمع ببند.

+ ها/ان/ات

.....: مسابقه:: موضوع:
.....: دوره:: تعطیلی:
.....: نوشته:: ورزش:

۱۷ - برای کلمه‌هایی که زیر آن خط کشیده شده است یک کلمه‌ی هم‌معنی بنویس.

الف) برای ورزش کردن به صورت حرفه‌ای، اول رشته‌ی مورد علاقه‌ی خود را انتخاب کنید.

.....

ب) پس از صحبت‌های مربی شنا، در دوره‌ی آموزشی، نام‌نویسی کردم.

.....

.....

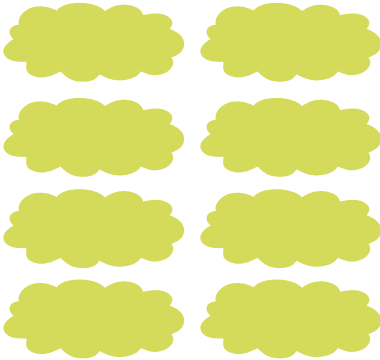
پ) من برای به دست آوردن بهترین رتبه، تلاش خواهم کرد.

.....

۱۸ - حدس بزن و نشانه‌های جا افتاده در هر ردیف را بنویس. دوباره شکل کامل کلمه را بنویس.

<input type="text"/>	ت	ی	ل	ی	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	ر	ف	ای	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	ل	ا	ه	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	ب	<input type="text"/>	ا	و	ز	د

۱۹ - از درس «زنگ ورزش» کلمه‌هایی را که خواسته شده است، بنویس.

(الف) دو کلمه بنویس که مثل «گفت‌وگو» باشند.

(ب) دو کلمه بنویس که نشانه‌ی (ص ص) را داشته باشند.

(پ) دو کلمه بنویس که یکی از شکل‌های نشانه‌ی (ع ع ع) را داشته باشند.

(ت) دو کلمه‌ی جمع از درس بنویس.

۲۰ - با توجه به متن درس، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کن.

باران پاییزی همچنان می‌بارید. معلّم ورزش گفت: «بچه‌ها، امروز زمین برای و ورزش نیست. در کلاس می‌مانیم و درباره‌ی چند موضوع مهم، می‌کنیم. دلم می‌خواهد همه با علاقه در امروز شرکت کنید.»

سپس در گفت: «ورزش برای سلامتی، است. اگر ورزشی را با و ترتیب و پیوسته انجام دهیم، می‌توانیم به خوبی در آن رشته، کنیم. برای ورزش کردن به صورت حرفه‌ای، اوّل رشته‌ی ورزشی علاقه‌ی خود را انتخاب کنید، سپس در آن رشته، آموزش و تمرین کنید.»

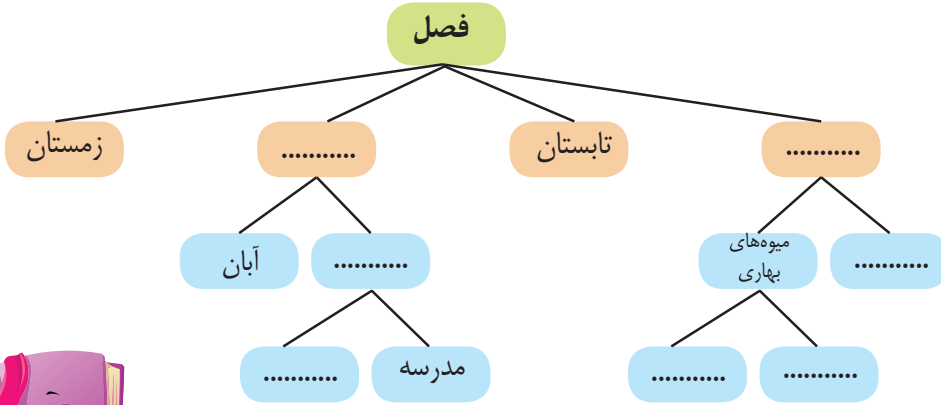
۲۱ - کلمه‌های زیر را به ترتیب حروف الفبا مرتّب کن.

نتیجه - راهنمایی - بسکتبال - ماهرانه - تعطیلی - بعضی

۱ - نمودار زیر را کامل کن.

۲ - جمله‌های زیر را بخوانید و کلمه‌هایی را که مخالف هم هستند پیدا کنید و بنویسید.

یکی بود، یکی نبود. پیرمردی با دخترش زندگی می‌کرد. صنوبر روزها که از خواب بیدار می‌شد به بیشه‌ی کنار شهر می‌رفت و سبدش را از پونه‌های تازه و سبز پر می‌کرد و شب‌ها سبدش را خالی می‌کرد.

۳ - جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید.

صنوبر و دختر کوچولو با هم به دیدن موزه
آیا شما این همه ظرف بلوری و سفالی را در یکجا.....؟

..... در میان بوته‌های پونه یک تنگ بلور دید.

..... تتاثر را یک مکان فرهنگی می‌دانی؟

۴ - با شنیدن کلمه‌ی «خانه» چه کلمه‌هایی را به یاد می‌آورید؟

۵ - مرتب کنید.

می‌توانند - ظرف‌های - مورد - آدم‌ها - زیادی - قدیمی

درگذشتگان - با دیدن - چیزهای - یاد بگیرند

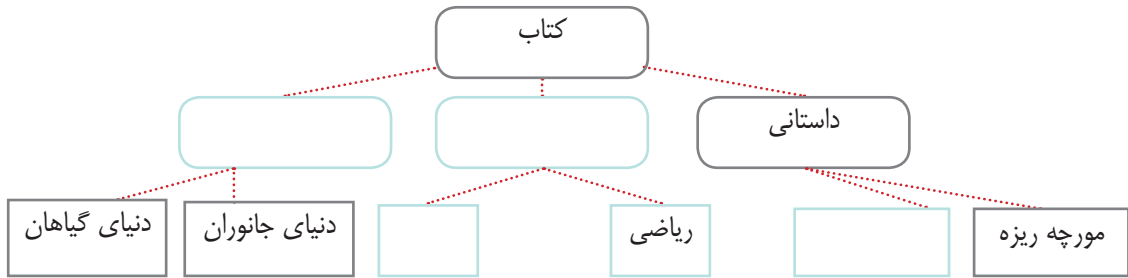

۵- مخالف کدام کلمه درست نوشته شده است؟

- (۱) سعادت‌مند ≠ خوشبخت
- (۲) زن فقیر ≠ زن تهیدست
- (۳) کهنه ≠ قدیمی
- (۴) طلوع ≠ غروب

ث) به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید.

۱- جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید.

۲- فعل‌های زیر را با توجه به زمان آنها در جدول قرار بده.

می‌خواهم بگویم، خواند، می‌نوازد، شنید، دارد می‌بیند، خواهیم رفت

زمان گذشته	زمان حال	زمان آینده

۳- عبارات زیر را بخوان و داخل هر کمانک، علامت مخصوص بگذارید.

- مردم برای زیارت حضرت معصومه () خواهر بزرگوار امام رضا () به شهر قم سفر می‌کنند.
 خداوند به حضرت محمد () این مژده را داد که حضرت فاطمه () را به تو هدیه می‌دهم.
 ۴- مخالف هر یک از کلمه‌های زیر را بنویسید. سپس با هر دو کلمه یک جمله بسازید.

بدصدا:

خوش‌رنگ:

۵- کلمه‌های جدول را کامل کنید.

کلمه - همسایه - درمانده - ستاره - راننده

کلمه	همسایه	درمانده	ستاره	راننده
گان				
گی				

آزمون میان نوبت دوم

الف) جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب کامل کنید.

- ۱ - رفتار ارزشمند یعنی -----
- ۲ - ----- یعنی جایی که هنر آموزش می‌دهند.
- ۳ - به جای شمع ----- و به جای قلم ----- می‌گویند.
- ۴ - در جمله‌ی شخص «نزد حکیم بازگشت و گفت: ای حکیم من از تو رازی خواستم» منظور از «تو» ----- است.
- ۵ - حکایت «نویسنده‌ی بزرگ» از کتاب ----- سعدی است.

ب) جمله‌های صحیح را با (ص) و جمله‌های غلط را با (غ) مشخص کنید.

- ۱ - انسان خوش‌قیافه کسی است که حال خوبی دارد. (-----)
- ۲ - سعدی پس از ۳۵ سال سفر به بغداد برگشت. (-----)
- ۳ - مولوی و فردوسی از دانشمندان بزرگ ایران هستند. (-----)
- ۴ - برای گفتن هر سخنی، اول باید فکر کنیم که چطور آن حرف را بیان کنیم. (-----)
- ۵ - حکایت، داستان کوتاهی است که با پند و نصیحت همراه است. (-----)

پ) گزینه‌ی صحیح را با علامت (×) مشخص کنید.

۱ - کدام دسته از کلمات هم‌خانواده هستند؟

☐ (۱) حفظ، حافظ، نگهداری	☐ (۲) طعمه، طمع، طمع‌کار
☐ (۳) خاص، مخصوص، خواست	☐ (۴) صبور، صابر، صبر

۲ - املا کدام گزینه نادرست است؟

☐ (۱) موسیقی جویبار	☐ (۲) ضربان قلب
☐ (۳) نغمه‌های طبیعت	☐ (۴) سماط خاتم طایی

۳ - کدام گزینه با بقیه فرق دارد؟

☐ (۱) دلیل	☐ (۲) دل‌بند	☐ (۳) دلتنگی	☐ (۴) دلارم

۴ - کدام کلمه مهم‌ترین واژه‌ی جمله «بوی بهترین عطرها را حس می‌کنم» است که اگر برداشته شود، جمله ناقص می‌شود؟

☐ (۱) بوی	☐ (۲) حس می‌کنم	☐ (۳) عطرها	☐ (۴) بهترین

۵- کدام گزینه برای جای خالی مناسب است؟

..... با دقت به نصیحت‌های پدران گوش

- (۱) دانش‌آموزان، می‌کردند (۲) فاطمه و علی، می‌کردند
- (۳) آموزگاران، می‌کردیم (۴) سینا، می‌کردم

ث) به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید.

۱- با توجه به کلمه‌های داده‌شده، جمله‌ها را بازنویسی کن.

بچه‌ها در اردو به صحبت‌های مربی گوش می‌دادند.

الف)..... (شب‌نم)

ب)..... (دقت کرد)

۲- برای تصویر مقابل دو موضوع بنویسید.

الف)

ب)

۳- مخالف هر یک از کلمه‌های زیر را بنویس.

کاهش \neq گوش‌خراش \neq ناراحت \neq

۴- دور کلمه‌هایی که با «ستان» ترکیب جدید می‌سازد، خط بکش.

بیبار - کودک - دبستان - کوه - شب - فرهنگ - پشت - دیر - کفش

۵- کلمه‌های هم‌معنی را در کنار هم بنویس.

سفره، گسترده، حریص، سربلندی، سماط، افتخار، پهن کرد، طمع کار

.....

.....

.....

.....

.....

.....